

Konvencija dėl užsieniečių dalyvavimo vietos bendruomenės visuomeniniame gyvenime¹

Strasbūras, 1992.II.5

(Europos sutarčių serija/144)

PREAMBULĖ

Šią Konvenciją pasirašiusios valstybės, Europos Tarybos narės,

manydamos, kad Europos Tarybos tikslas yra labiau suvienyti savo narius, siekiant apsaugoti ir įgyvendinti bendro paveldo idealus bei principus ir spartinti ekonominę ir socialinę pažangą, tuo pačiu metu gerbiant žmogaus teises ir pagrindines laisves;

patvirtindamos savo ištikimybę žmogaus teisių bei pagrindinių laisvių, pagrįstų visų žmonių orumu, visuotiniam ir nedalomam pobūdžiui;

atsižvelgdamos į Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 10, 11, 16 ir 60 straipsnius;

manydamos, kad užsieniečių gyvenimas nacionalinėje teritorijoje tapo nekintamu Europos bendruomenių požymiu;

manydamos, kad nuolat šalyje gyvenantys užsieniečiai vietose paprastai turi tokias pačias pareigas kaip šios šalies piliečiai;

žinodamos, kad nuolat šalyje gyvenantys užsieniečiai aktyviai dalyvauja vietos žmonių gyvenime ir jų gerovės plėtroje, ir įsitikinusios, kad būtina palengvinti užsieniečių integraciją į vietos bendruomenę ypač plečiant jų galimybes dalyvauti vietos viešajame gyvenime,

s u s i t a r è:

I DALIS

1 straipsnis

1. Kiekviena Šalis turi taikyti A, B ir C skyrių nuostatas.

Tačiau bet kuri Susitariančioji valstybė, perduodama saugoti ratifikavimo raštą, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentą, gali pareikšti, kad ji pasilieka teisę netaikyti B arba C, arba abiejų skyrių nuostatų.

2. Kiekviena Šalis, pareiškusi, jog ji taikys tik vieno arba dviejų skyrių nuostatas, gali bet kada vėliau pranešti Generaliniam sekretoriui, kad ji sutinka taikyti šio skyriaus ar šių skyrių nuostatas, kurias ji atmetė, kai perdavė saugoti ratifikavimo raštą, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentą.

---

¹ Neoficialus vertimas.

2 straipsnis

Šioje Konvencijoje sąvoka “nuolat šalyje gyvenantys užsieniečiai” reiškia asmenis, kurie nėra valstybės piliečiai, tačiau teisėtai gyvena jos teritorijoje.

A skyrius - Laisvė reikšti savo įsitikinimus, rengti susirinkimus ir jungtis į asociacijas

3 straipsnis

Kiekviena Šalis įsipareigoja pagal 9 straipsnio nuostatas ir tokiomis pat sąlygomis, kurias sudaro savo piliečiams, garantuoti nuolat šalyje gyvenantiems užsieniečiams šias teises:

- a) laisvę reikšti savo įsitikinimus; ši teisė apima laisvę turėti savo įsitikinimus, gauti bei skleisti informaciją ir idėjas, kurių neriboja valdžios institucijos ir valstybių sienos. Šis straipsnis netrukdo valstybėms reikalauti, kad transliavimo, televizijos ar kino įmonės turėtų licencijas;
- b) laisvę rinktis į taikius susirinkimus ir jungtis į asociacijas, įskaitant laisvę steigti profesines sąjungas ir stoti į jas, siekiant apsaugoti savo interesus. Teisė į asociacijų laisvę reiškia nuolat šalyje gyvenančių užsieniečių teisę steigti savo vietos asociacijas, kurių tikslas yra tarpusavio pagalba, kultūrinio identiškumo puoselėjimas ir savo interesų, susijusių su dalykais, kurie priklauso vietos valdžios institucijų kompetencijai, apsauga, ir teisę įstoti į bet kokią asociaciją.

4 straipsnis

Kiekviena Šalis stengiasi užtikrinti, kad jos teritorijoje gyvenantys užsieniečiai būtų nuolat įtraukiami į viešus tyrimus, planavimo procedūras ir kito pobūdžio konsultacijas dėl vietos reikalų.

B skyrius - Konsultacinės institucijos, vietose atstovaujančios nuolat šalyje gyvenančius užsieniečius

5 straipsnis

1. Pagal 9 straipsnio 1 punkto nuostatas kiekviena Šalis įsipareigoja:

a) užtikrinti, kad nebūtų teisinių ar kitų kliūčių, trukdančių vietos valdžios institucijoms, kurių teritorijoje yra daug nuolat gyvenančių užsieniečių, steigti konsultacines institucijas ar imtis atitinkamų organizacinių priemonių, siekiant:

(i) palaikyti ryšį su šiais gyventojais;

(ii) sudaryti sąlygas, kad nuolat šalyje gyvenantys užsieniečiai turėtų galimybę apsvarstyti savo problemas ir pareikšti savo nuomonę ir pageidavimus bei iškelti jiems rūpimus klausimus dėl dalykų, kurie daro jiems ypatingą poveikį vietos viešajame gyvenime, įskaitant atitinkamų vietos valdžios institucijų veiklą ir įsipareigojimus;

(iii) skatinti jų visapusišką integraciją į vietos bendruomenės gyvenimą;

b) skatinti ir palengvinti šių konsultacinių institucijų steigimą arba kitų atitinkamų organizacinių priemonių vykdymą, kad vietos valdžios institucijos, kurių teritorijoje yra daug nuolat gyvenančių užsieniečių, atstovautų nuolat šalyje gyvenantiems užsieniečiams.

2. Kiekviena Šalis užtikrina, kad nuolat šalyje gyvenantys užsieniečiai vietos valdžios institucijų teritorijoje galėtų išrinkti savo atstovus, dalyvaujančius šio straipsnio 1 punkte nurodytoje konsultacinių institucijų ar kitų organizacijų veikloje, arba kad pastaruosius skirtų atitinkamos nuolat šalyje gyvenančių užsieniečių asociacijos.

C skyrius - Teisė dalyvauti rinkimuose į vietos valdžios institucijas

6 straipsnis

1. Kiekviena Šalis įsipareigoja pagal 9 straipsnio 1 punktą suteikti kiekvienam nuolat šalyje gyvenančiam užsieniečiui teisę dalyvauti rinkimuose į vietos valdžios institucijas ir būti išrinktam į šias institucijas, jeigu jis atitinka piliečiams taikomus teisinius reikalavimus ir jeigu jis teisėtai ir nuolat gyveno atitinkamos valstybės teritorijoje pastaruosius penkerius metus iki rinkimų.

2. Tačiau, Susitariančioji valstybė gali pareikšti, perduodama saugoti ratifikavimo raštą, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentą, kad ji ketina 1 punkto nuostatas taikyti tik balsavimo teisei.

7 straipsnis

Kiekviena Šalis gali vienašališkai arba dvišaliu ar daugiašaliu susitarimu nustatyti, kad į 6 straipsnyje nurodytus reikalavimus dėl nuolatinės gyvenamosios vietos būtų įtrauktas trumpesnis nuolatinio gyvenimo laikotarpis.

II DALIS

8 straipsnis

Kiekviena Šalis stengiasi užtikrinti, kad nuolat šalyje gyvenantys užsieniečiai galėtų gauti informaciją apie savo teises ir pareigas, susijusias su vietos viešuoju gyvenimu.

9 straipsnis

1. Karo metu arba iškilus kitam grėsmę tautos gyvavimui keliančiam pavojui, teisės, suteiktos nuolat šalyje gyvenantiems užsieniečiams pagal I dalį, gali būti apribotos tik tiek, kiek būtina dėl susidariusios padėties, jeigu šie apribojimai neprieštaruja kitiems Šalies įsipareigojimams pagal tarptautinę teisę.

2. Kadangi pagal 3 straipsnio (a) punktą pripažinta teisė yra susijusi su pareigomis ir įsipareigojimais, jai gali būti taikomi įstatymo nustatyti formalumai, sąlygos, baudmės

ar apribojimai, kai tai būtina demokratinėje visuomenėje valstybės saugumo, teritorinio vientisumo ar visuomenės saugos interesams, siekiant užtikrinti kelią viešosios tvarkos pažeidimams ar nusikaltimams, taip pat žmonių sveikatai ar moralei arba kitų asmenų teisėms ir laisvėms bei konfidencialiai informacijai apsaugoti ar teisminės valdžios kompetencijai ir bešališkumui.

3. Pagal 3 straipsnio (b) punktą pripažintai teisei netaikomi jokie apribojimai, išskyrus įstatymo numatytus apribojimus, kurie būtini demokratinėje visuomenėje valstybės nacionaliniam ar visuomenės saugumui, neramumų arba nusikaltimų prevencijai, sveikatos ar dorovės apsaugai arba kitų asmenų teisių ir laisvių apsaugai.

4. Apie visas priemones, kurių buvo imtasi pagal šį straipsnį, būtina pranešti Europos Tarybos Generaliniam sekretoriui, kuris informuoja apie tai kitas Šalis. Atšaukiant šias priemones taikoma ta pati procedūra.

5. Šios Konvencijos nuostatos negali būti interpretuojamos kaip apribojančios ar panaikinančios kokią nors teisę, kurią garantuoja bet kurios Šalies įstatymai ar bet koks susitarimas, kurio šalimi ji yra.

10 straipsnis

Kiekviena Šalis informuoja Europos Tarybos Generalinį sekretorių apie bet kokią įstatymo nuostatą ar kitas priemones, kurias jos teritorijoje priima ar įgyvendina kompetentingos institucijos ir kurios yra susijusios su jos išsipareigojimais pagal šios Konvencijos sąlygas.

III DALIS

11 straipsnis

Šią Konvenciją pasirašo valstybės, Europos Tarybos narės. Ji turi būti ratifikuojama, priimama arba patvirtinama. Ratifikavimo raštai, priėmimo arba patvirtinimo dokumentai atiduodami saugoti Europos Tarybos Generaliniam sekretoriui.

12 straipsnis

1. Ši Konvencija įsigalioja pirmą mėnesio dieną, praėjus trijų mėnesių laikotarpiui nuo tos dienos, kai keturios valstybės, Europos Tarybos narės, išsipareigoja laikytis Konvencijos nuostatų pagal 11 straipsnį.

2. Jeigu vėliau bet kuri valstybė narė išsipareigoja laikytis šios Konvencijos, ji įsigalioja pirmą mėnesio dieną, praėjus trijų mėnesių laikotarpiui nuo jos ratifikavimo rašto, priėmimo arba patvirtinimo dokumentų perdavimo saugoti dienos.

13 straipsnis

1. Konvencijai įsigaliojus, Europos Tarybos Ministrų Komitetas gali pakviesti bet kurią valstybę, kuri nėra Tarybos narė, prisijungti prie šios Konvencijos, jeigu toks sprendimas priimamas balsų dauguma pagal Europos Tarybos Statuto 20 (d) straipsnį

ir jeigu šiam sprendimui vienbalsiai pritaria Susitariančiųjų valstybių, turinčių teisę būti Komiteto narėmis, atstovai.

2. Bet kurios prisijungiančios valstybės atžvilgiu ši Konvencija įsigalioja pirmą mėnesio dieną, praėjus trijų mėnesių laikotarpiui nuo tos dienos, kai prisijungimo dokumentas buvo perduotas saugoti Europos Tarybos Generaliniam sekretoriui.

14 straipsnis

Laikoma, kad įsipareigojimai, kuriuos šios Konvencijos Šalys prisiima pagal 1 straipsnio 2 punktą vėliau, yra neatskiriama ratifikavimo, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo, apie kuriuos praneša Šalis, dalis ir kurie įsigalioja pirmą mėnesio dieną, praėjus trijų mėnesių laikotarpiui nuo šio pranešimo įteikimo Generaliniam sekretoriui, dienos.

15 straipsnis

Šios Konvencijos nuostatos taikomos visoms vietos valdžios institucijų, esančių kiekvienos Šalies teritorijoje, kategorijoms. Tačiau kiekviena Susitariančioji šalis, perduodama saugoti ratifikavimo raštą, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentus, gali nurodyti vietos valdžios institucijų kategorijas, kurias ji ketina įtraukti arba neįtraukti į šios Konvencijos taikymo sritį.

16 straipsnis

1. Kiekviena valstybė, pasirašydama Konvenciją arba perduodama saugoti ratifikavimo raštą, priėmimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumentą, gali nurodyti šios Konvencijos taikymo teritoriją arba teritorijas.

2. Kiekviena valstybė bet kada vėliau gali išplėsti šios Konvencijos taikymą bet kuriai kitai teritorijai arba teritorijoms, nurodytoms pareiškimе, pranešdama apie tai Europos Tarybos Generaliniam sekretoriui. Šios teritorijos atžvilgiu Konvencija įsigalioja pirmą kito mėnesio, kai praeina trijų mėnesių laikotarpis nuo pareiškimo įteikimo Generaliniam sekretoriui, dieną.

3. Bet koks pareiškimas, pateiktas pagal dvi ankstesnes šio straipsnio dalis, gali būti atšauktas bet kurios jame nurodytos teritorijos atžvilgiu pranešant apie tai Generaliniam sekretoriui. Atšaukimas įsigalioja pirmą kito mėnesio, kai praeina šešių mėnesių laikotarpis nuo pareiškimo įteikimo Generaliniam sekretoriui, dieną.

17 straipsnis

Šios Konvencijos nuostatų atžvilgiu negalima daryti jokių išlygų, išskyrus 1 straipsnio 1 punkte nurodytą išlygą.

18 straipsnis

1. Bet kuri Šalis gali bet kuriuo metu denonsuoti šią Konvenciją, pranešdama apie tai Europos Tarybos Generaliniam sekretoriui.

2. Denonsavimas įsigalioja pirmą mėnesio dieną, praėjus šešiams mėnesiams nuo pranešimo įteikimo Generaliniam sekretoriui, dienos.

19 straipsnis

Europos Tarybos Generalinis sekretorius informuoja valstybes, Europos Tarybos nares, ir kiekvieną prie šios Konvencijos prisijungusią valstybę apie:

- a) kiekvieną pasirašymą;
- b) kiekvieną perduotą saugoti ratifikavimo raštą, priėmimo, patvirtinimo ar prisijungimo dokumentą;
- c) šios Konvencijos įsigaliojimo datą pagal 12, 13 ir 16 straipsnius;
- d) kiekvieną pranešimą pagal 1 straipsnio 2 punkto nuostatas;
- e) kiekvieną pranešimą pagal 9 straipsnio 4 punkto nuostatas;
- f) kiekvieną su šia Konvencija susijusį oficialų dokumentą, pareiškimą arba pranešimą.

Tai patvirtindami, žemiau pasirašiusieji, savo vyriausybių atitinkamai įgalioti, pasirašė šią Konvenciją.

Sudaryta 1992 metų vasario 5 dieną Strasbūre anglų ir prancūzų kalbomis. Abu tekstai yra vienodai autentiški ir sudaro vieną egzempliorių, kuris turi būti saugomas Europos Tarybos archyvuose. Generalinis sekretorius turi perduoti kiekvienai valstybei, Europos Tarybos narei, ir kiekvienai valstybei, pakviestai prisijungti prie šios Konvencijos, patvirtintus nuorašus.